

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 18 февруари 2019 г.
(OR. en)

6153/19

CFSP/PESC 96
DEVGEN 23
CLIMA 43
COPS 31
ENV 115
ONU 10
RELEX 105

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Дипломация по въпросите на климата — заключения на Съвета (18 февруари 2019 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно дипломацията по въпросите на климата, приети на 3673-тото заседание на Съвета от 18 февруари 2019 г.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ДИПЛОМАЦИЯТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА
КЛИМАТА**

Съветът прие следните заключения:

Спешна необходимост от повишаване на амбицията в световен план, укрепване на многостранното сътрудничество и ефективното изпълнение на Парижкото споразумение

1. Изменението на климата е пряка и екзистенциална заплаха, която няма да подмине никоя държава. Светът вече става свидетел на множеството опустошителни последици от изменението на климата, но въпреки това действията за овладяването му остават недостатъчни. Както заяви генералният секретар на Организацията на обединените нации, и, както недвусмислено бе потвърдено от специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменението на климата (IPCC) относно глобалното затопляне с 1,5 °C, светът не се движи достатъчно бързо, за да се предотврати необратимото и катастрофално изменение на климата. В този контекст крайно неотложно е засилването на глобалните действия в отговор на заплахата изменение на климата, в рамките на укрепването на устойчивото развитие и усилията за изкореняване на бедността. Ето защо Европейският съюз е решен да помогне за повишаване на амбицията в световен план и ще играе водеща роля за ускоряване на действията в областта на климата на всички фронтове, и признава тежките последици, които изменението на климата поражда за международната сигурност и стабилност.
2. ЕС потвърждава отново своя категоричен ангажимент към Парижкото споразумение като основната многостранна рамка за действия в световен мащаб за справяне с изменението на климата. Съветът поздравява председателството на 24-ата сесия на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP 24) за организирането на успешна конференция в Полша и приветства положителния резултат от нея — наръчника от Катовице, който предоставя на Парижкото споразумение инструментите да бъде ефикасна, функционираща и прозрачна платформа за решаване на най-неотложните световни предизвикателства, и осигурява силен стимул за всички държави да вървят напред и да повишават амбицията в областта на климата в световен план. ЕС е готов да обяви или актуализира своя национално определен принос до 2020 г., както беше договорено в Париж, като се вземат предвид необходимите по-нататъшни колективни усилия и действията, предприети от всички страни.

3. ЕС дава водещ пример, като превръща своите собствени амбициозни ангажименти за 2030 г. в конкретни действия и законодателни актове. Отчитайки нуждата от засилена амбиция в световен мащаб, ЕС започна също така да очертава своята визия за начините за дългосрочен преход към неутрално по отношение на климатичните изменения бъдеще, в съответствие с Парижкото споразумение. Предизвикателството пред нас е да постигнем тази цел, като същевременно гарантираме справедлив преход за всички, така че никой да не бъде изоставен.
4. Съветът приканва настойчиво всички държави да се включат в това необходимо повишаване на амбициите в световен мащаб, обусловено от констатациите от последния доклад на IPCC, както и от диалога „Таланоа“, което показва подновената колективна решимост за постигане на целите на Парижкото споразумение, а именно ограничаване на глобалното затопляне значително под 2 °C, като се полагат по-нататъшни усилия за ограничаване на покачването на температурата до 1,5 °C.
5. Изменението на климата засяга всички нас — държавите, организациите, частния сектор, гражданите и всички заинтересовани страни имат своята роля. Ето защо съгласуваните и преобразяващи действия трябва да обхващат много равнища на управление, като недържавните участници и регионалните и местните власти играят съществена роля в борбата с изменението на климата и изпълнението на амбициозни решения на местно равнище. Аналогично, продължаващото мобилизиране и пренасочване на необходимите финансови средства от различни източници, включително нови финансиращи субекти, ще играе ключова роля в прехода към устойчиви на изменението на климата икономики с ниски въглеродни емисии.

Изменение на климата, мир и сигурност

6. Съветът е убеден, че изменението на климата действа като умножаващ заплахите фактор и все повече като заплахата само по себе си, със сериозни последици за мира и сигурността в целия свят. Съветът признава, че най-бедните и намиращите се в най-нестабилно и уязвимо положение са най-силно изложени на риск и разполагат с най-малко възможности да реагират или да се адаптират към изменението на климата. Освен смекчаването и адаптирането, изграждането на устойчивост, продоволствената и хранителната сигурност, намаляването на риска от бедствия, предотвратяването на конфликти и устойчивото развитие, по-специално устойчивото управление на потреблението и управлението и използването на природните ресурси и природосъобразните решения, са основни стълбове на управлението на рисковете, свързани с изменението на климата. От основно значение е в рамките на всички тези процеси да се включи аспектът на сигурността, като същевременно се гарантира приобщаващото участие, с оглед облекчаване на дестабилизиращите последици от изменението на климата и неговото отрицателно въздействие върху постигането на целите за устойчиво развитие.

7. Съветът отбелязва със загриженост влошаването на глобалното биоразнообразие, на състоянието на световните водни ресурси и екосистеми, както и нарастващите заплахы от влошаването на качеството на почвата, недостига на вода, свързаните с водите рискове и екстремни явления. Констатациите на Арктическият съвет, че Арктика се затопля с темпове, които са повече от два пъти над средната стойност в световен мащаб, са особено тревожни и имат сериозни глобални последици. Съветът припомня ангажимента на ЕС за засилване на подкрепата му за опазването на околната среда в Арктика, включително чрез намаляване на замърсителите на въздуха, по-специално черния въглерод. Съветът подкрепя по-цялостни и съгласувани международни усилия за преодоляване на свързаните с водите последици от изменението на климата в съответствие със заключенията си от ноември 2018 г. относно дипломатията в областта на водните ресурси. Съветът насърчава предприемането на действия в областта на климата в полза на океаните, включително чрез природосъобразни решения в морските и крайбрежните райони, в рамките на съответните дългосрочни стратегии за ниски емисии. Съветът подчертава значението на трансграничното сътрудничество между държавите членки и партньорските държави, особено по отношение на оценката на трансграничните въздействия върху околната среда, както и на оценките на безопасността, включително ядрената безопасност.

8. Съветът приветства проявата на високо равнище, организирана от върховния представител/заместник-председател на Комисията на 22 юни 2018 г., на която беше подчертана неотложността и значението на справянето с рисковете, които изменението на климата поражда за сигурността и мира. Участниците свидетелстваха за множеството реални и потенциални заплахи за сигурността, произтичащи от изменението на климата, и изтъкнаха колективната отговорност за предвиждането на тези последствия, подготовката за тях и смекчаването им. Съветът приветства по-нататъшните прояви въз основа на съществуващи инициативи, като например инициативата за сигурност на планетата и срещата на върха по въпросите на водата в Будапеща през 2019 г.

9. Съветът приканва върховния представител, Комисията и държавите — членки на ЕС, да гарантират, че инструментите за предотвратяване на конфликти, като Системата на ЕС за ранно предупреждение за конфликти, вземат под внимание предизвикателствата за сигурността, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата и рисковите фактори, свързани с околната среда, и укрепват връзката между ранното предупреждение и ранното предприемане на действия в различните области на политиката, включително оценки на рисковете и въздействието и стратегии в тази област. Съветът също така приканва представителите от ЕС в областта на сигурността и отбраната да повишават осведомеността относно рисковете за сигурността, свързани с изменението на климата.

10. Съветът приветства по-големия акцент, поставен върху последиците за сигурността от изменението на климата в Съвета за сигурност на ООН, включително чрез специалните дебати, проведени на 11 юли 2018 г. и 25 януари 2019 г. под председателството съответно на Швеция и на Доминиканската република. Съветът приветства стъпките за укрепване на тази дейност в рамките на структурите на ООН, чрез специален първоначален механизъм, с цел справяне с рисковете за сигурността, свързани с изменението на климата. Съветът продължава да насърчава Съвета за сигурност на ООН и системата на ООН да създават всеобхватна информационна база за Съвета за сигурност на ООН относно рисковете за сигурността, свързани с изменението на климата, с оглед пълното включване на краткосрочните и дългосрочните рискови фактори, свързани с климата и околната среда, в оценката и управлението на заплахите за мира и сигурността, на национално, регионално и международно равнище, както и да се основават на експертния опит на цялата система на ООН, с цел намиране на оперативни отговори на тези рискове и укрепване на мисиите на ООН на място, например чрез подсилване на съществуващите механизми за ранно предупреждение.

2019 година е от решаващо значение за действията в областта на климата и устойчивото развитие на равнището на ООН

11. Неотложно трябва да се предприемат по-нататъшни действия от всички страни. Съветът очаква поредицата от прояви на високо равнище за подпомагане на ангажиментите за бързи и амбициозни глобални действия в областта на климата през цялата 2019 г. Насроченият за юли 2019 г. политически форум на високо равнище на ООН е безценна възможност да се изтъкне полезното взаимодействие между действията в областта на климата и изпълнението на Програмата до 2030 г., както е посочено и в специалния доклад на IPCC за 1,5 °C, и по-специално връзките между цели 13 и 16, както и да се насърчава тяхното прилагане. Освен това ЕС призовава всички партньори да се включат в предоставянето на съществен и положителен принос към организираната от генералния секретар на ООН среща на върха по въпросите на климата под надслов „Надпревара, която можем и трябва да спечелим“ (A Race We Can Win. A Race We Must Win) през септември 2019 г., както и към Срещата на върха за целите на устойчивото развитие, която ще се състои при откриването на 74-ата сесия на Общото събрание на Организацията на обединените нации. ЕС разглежда срещата на върха по въпросите на климата под егидата на генералния секретар на ООН като съществена възможност да се мобилизира политическа воля за повишаване на амбицията в световен план за постигането на целите на Парижкото споразумение и да се демонстрира реформаторска дейност от страна на правителства и недържавни участници.

12. Действията в областта на климата, Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, Програмата за действие от Адис Абеба и Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия трябва да се подкрепят взаимно. ЕС очаква през 2019 г. да се работи за допълнително сближаване — както на национално, така и на многостранно равнище — между целите за устойчиво развитие и програмите във връзка с климата. ЕС призовава всички партньори да подкрепят работата на генералния секретар на ООН за сближаване на тези направления. ЕС ще продължи да отстоява, утвърждава и защитава правата на човека, равенството между половете и овластяването на жените във връзка с действията в областта на климата.

13. ЕС запазва също ангажимента си за увеличаване в максимална степен на приноса в областта на климата от други имащи значение многостранни процеси, като призовава по-специално Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) да приложи своевременно ефективна схема за компенсиране и намаляване на емисиите на въглероден диоксид в международното въздухоплаване (CORSIA), като същевременно гарантира нейната екологосъобразност, и да постигне съгласие по дългосрочна цел на следващото си събрание. Освен това ЕС призовава Международната морска организация (ММО) да изпълнява своята първоначална стратегия в областта на емисиите на парникови газове, съответстваща на свързаните с температурите цели по Парижкото споразумение. ЕС приветства влизането в сила на 1 януари 2019 г. на изменението от Кигали на Монреалския протокол, което допринася за постигането на целите на Парижкото споразумение, и призовава останалите страни по Монреалския протокол да ратифицират това изменение във възможно най-кратък срок.

Надпревара, която всички можем да спечелим: дългосрочната стратегия на ЕС

14. Съветът отчита, че ограничаването на глобалното затопляне значително под 2 °C, при продължаване на усилията за ограничаване на повишаването на температурата до 1,5 °C, изисква бързи и дълбоки промени в обществото, опазване на околната среда и икономически преход през следващите десетилетия. ЕС ще представи на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) амбициозна дългосрочна стратегия до 2020 г., със стремеж към неутралност по отношение на климата в съответствие с разпоредбите на Парижкото споразумение, и призовава всички страни по споразумението да представят своите дългосрочни стратегии в срок.

15. ЕС ще продължи да си сътрудничи и да обменя опит и добри практики със своите партньори за ускоряване на амбициозното и ефективно изпълнение на политиката и на дългосрочното планиране. ЕС подчертава специалната необходимост икономиките от Г-20, на които се падат около 80 % от емисиите в световен мащаб, да демонстрират водещата си роля и да предложат амбициозни дългосрочни стратегии до 2020 г. в съответствие с дългосрочните цели на Парижкото споразумение за действия в областта на климата. Действията в областта на климата вече представляват важна част от сътрудничеството с трети държави и ЕС ще засили политическия си диалог и дипломация в областта на климата и енергетиката, за да наблегне върху действията и да насърчи стратегическите си партньори да ускорят прехода към неутрална по отношение на климата, кръгова и устойчива на изменението на климата икономика.

16. Съветът отбелязва, че необходимият преход от изкопаеми горива в световен мащаб ще доведе до потенциално значителни промени в геополитическото равновесие, което може да има последици за външната политика и политиката на сигурност на ЕС, както неотдавна бе посочено от Световната комисия по геополитика на енергийната трансформация. Ето защо Съветът приветства дългосрочната стратегическа визия на Европейската комисия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика — „Чиста планета за всички“. Съветът подчертава необходимостта да се акцентира върху обсъжданията на различните начини за постигане на неутралност по отношение на климата в съответствие с Парижкото споразумение. Съветът припомня, че е важно внимателно да се разгледат научните и основаните на данни показатели, като в същото време се осигури справедлив преход чрез надлежно отчитане на специфичните социално-икономически обстоятелства, инвестиране в иновативни технологични решения, овластяване на гражданите и недържавните участници и привеждане в съответствие на действията в ключови области като политиките в областта на енергетиката, промишлеността, селското стопанство, научните изследвания и финансовата политика. Съветът припомня, че ценообразуването на въглеродните емисии и реформата на субсидиите за изкопаеми горива са ключови стъпки в създаването на благоприятна среда за привеждането на капиталовите потоци в съответствие с насоката за постигане на сигурни и устойчиви ниски емисии на парникови газове и устойчиво на изменението на климата развитие.

По-нататъшно засилване на международното сътрудничество и помощ от страна на ЕС в областта на климата

17. Съветът приканва Комисията, върховния представител и държавите членки да гарантират, че действията на ЕС в областта на климата вземат предвид пълния спектър от предизвикателства и последици. Политическите диалози на всички равнища, както и съвместните планове за действие трябва да обхванат действията в областта на климата. Върховният представител и Комисията се насърчават да обърнат необходимото внимание на действията, свързани с климата, в бъдещото програмиране на финансовото и техническото сътрудничество с държави партньори, включително в контекста на следващата многогодишна финансова рамка.

18. ЕС и неговите държави членки остават решени да продължат да увеличават мобилизирането на международно финансиране за борба с изменението на климата като част от колективната цел на развитите страни да мобилизират съвместно 100 милиарда щатски долара годишно до 2020 г., както и в периода до 2025 г., от широк кръг източници, инструменти и канали, както публични, така и частни, за целите на смекчаването на последиците и адаптирането към изменението на климата. Те са ангажирани с целта по Парижкото споразумение за привеждане на финансовите потоци в съответствие с насоката за постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво на изменението на климата развитие в контекста на плана за действие на Комисията „Финансиране за устойчив растеж“. ЕС ще продължи да полага усилия в международен план за осигуряването на подобна финансова мобилизация от страна на други партньори и държави.

19. ЕС и неговите държави членки признават значението на мерките и действията за адаптиране към последиците от изменението на климата, включително укрепване на устойчивостта и намаляване на уязвимостта. Освен това ЕС подчертава значението на сътрудничеството с всички държави партньори в областта на адаптирането, особено с най-слабо развитите страни и развиващите се малки островни държави, които са силно уязвими на последиците от изменението на климата.
